

บทคัดย่อ

ชื่อวิจัย สถานการณ์การสื่อสารเรื่องเพศระหว่างพ่อแม่กับลูกวัยรุ่นในครอบครัวไทย

Parent-Adolescent Communication on Sex Education in Thai Families

ชื่อผู้วิจัย พรฤดี นิธิรัตน์*

เพศศึกษาในครอบครัวเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยแก้ปัญหาสุขภาพทางเพศ แม้ว่าประเทศไทยจะรับวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาอย่างรวดเร็ว เรื่องเกี่ยวกับเพศก็ยังคงเป็นเรื่องที่ต้องปิดบัง ดังนั้นสถานการณ์การสื่อสารเพศศึกษาในครอบครัวจึงยังไม่เป็นที่เข้าใจชัดเจนนัก วิจัยนี้เป็นเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเข้าใจสถานการณ์การสื่อสารเพศศึกษาในครอบครัวไทย 2) เพื่อเข้าใจอุปสรรคขัดขวางการสื่อสารเพศศึกษาในครอบครัวไทย และ 3) เพื่อนำเสนอข้อมูลเชิงลึกแก่ผู้เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างพ่อแม่กับลูกวัยรุ่น โดยเก็บข้อมูลจากนักเรียนชั้นมัธยมต้นและปลาย และผู้ปกครอง ที่อำเภอเมืองจังหวัดจันทบุรี จำนวน 56 คน เก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 4 มกราคม ถึง วันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ. 2549 โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก 14 ครั้ง และการสนทนากลุ่มแบบเจาะจง 8 ครั้ง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า การสื่อสารเรื่องเพศระหว่างพ่อแม่กับลูกวัยรุ่นเกิดขึ้นในบางครอบครัว เนื้อหาที่พูดคุยกับส่วนใหญ่เป็นการเตือนไม่ให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรและเรื่องการดูแลสุขภาพอนามัยทางเพศ มีเพียงไม่กี่ครอบครัวที่พูดคุยเรื่องเพศอย่างเปิดเผยและครอบคลุม พ่อแม่ไทยส่วนมากสอนเรื่องเพศจากประสบการณ์ตรงของตนเองเป็นหลัก พ่อแม่หลายคนยอมรับว่าตนเองไม่มีความสามารถในการเป็นผู้สอนเรื่องเพศ สำหรับครอบครัวที่ไม่พูดคุยเรื่องเพศ ให้เหตุผลหลักว่าลูกยังเด็กเกินไปที่จะเรียนรู้เรื่องเพศ การเรียนรู้เรื่องเพศอาจกระตุ้นให้เกิดความอยากลองเข้าไปข้องเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม นอกจากนั้นพ่อแม่ก็ยอมรับว่ารู้สึกอายที่ต้องพูดเรื่องเพศ การเข้าใจว่าลูกรู้แล้ว และควรเป็นหน้าที่ที่โรงเรียนต้องสอน เป็นอีกสองอุปสรรคสำคัญที่พบในการศึกษานี้

คำสำคัญ เพศศึกษา การสื่อสารเรื่องเพศ วัยรุ่น ครอบครัว

* พรฤดี นิธิรัตน์ พยาบาลวิชาชีพ 6 ภาควิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี